

॥ आय वलो अखांजो वतन, मूँछ मावुभूमि के नमन ॥

વડોદરાના કચ્છીઓનું

સમાજ-દર્શન

Fortnightly E-Magazine

પખવાડિક ઈ-મેગેઝિન

આ સ્થાનને મેળવી

આપની જાહેરખબર માટે
તદન ઓછા ભાવે...

આજે જ
સંપર્ક કરો...

M:9377124582

વર્ષ: ૨ • અંક: ૭ • સળંગ અંક: ૩૧ • ૧૦ મે, ૨૦૨૫, શનિવાર • કુલ પાનાં: ૧૦ • કિંમત: નિ:શુલ્ક
Vadodarana Kutchionu Samaj Darshan • Mob: 9377124582 • Email: samajdarshan.mail@gmail.com

આપના મોબાઇલ પર
આ અંકો નિયમિતરૂપે
મેળવવા ગ્રુપ જોઈન
કરવા અહીં ક્લિક કરો.

શ્રી કચ્છી લોહણા મહાજન, વડોદરા

Global Colliance
First • Fast • Fantastic

WORLD EDUCATION Expo

11th
May 2025
11 am to 5 pm

**Grand Mercure
(Surya Palace)**
Ball Room @Vadodara

10 COUNTRIES
100+ UNIVERSITIES
2500+ COURSES

Scan to register or reach us
+91 75739 10101

17 YEARS
BUILDING DREAMS
BUILDING FUTURES

વડોદરા શહેરમાં વિદેશમાં અભ્યાસ કરવા માંગતા વિદ્યાર્થીઓની મોટી સંખ્યા રહે છે, જેમાંના મોટે ભાગે ઉચ્ચ અભ્યાસ માટે વિદેશ જતા હોય છે. આવા વિદ્યાર્થીઓને કયા દેશમાં અભ્યાસ માટે જવું ? કયા દેશમાં કઈ શાખા કે લાઈન પકડવી ? ક્યાં કેટલી સુવિધા છે ? કયા કયા કોર્સીસ ત્યાં ઉપલબ્ધ છે ? ત્યાં કેટલો ખર્ચ આવશે ? કઈ યુનિવર્સિટી તમને યોગ્ય છે ? આવા અનેક પ્રશ્નોના ઉત્તરો શોધતા વિદ્યાર્થીઓની સાથે સાથે મા-બાપ માટે પણ માથાનો દુઃખાવો બનતો હોય છે.

વડોદરામાં આવા વિદ્યાર્થીઓને ગાઈડ કરતી અનેક સંસ્થાઓ છે. આવી જ એક સંસ્થા 'ગ્લોબલ કોલિઅન્સ' ના નામે અલકાપુરીમાં સ્થિત છે જેના કર્તાહાર્તા છે એક કચ્છી યુવાન !

કેમ ! મુંઝાઈ ગયા ? જી, હા. છેલ્લા ૧૭ વર્ષથી વિદેશમાં જવા માંગતા વિદ્યાર્થીઓને વિદેશમાં અભ્યાસાર્થે ગાઈડ લાઈન આપતી આ સંસ્થા ચલાવે છે જ્યભાઈ કમલેશ ડુપારેલ. તેઓ શ્રી કચ્છી લોહણા મહાજન, વડોદરાના હાલના પ્રમુખ સી.એ. કમલેશભાઈ ડુપારેલના સુપુત્ર છે. તેઓ કચ્છ કોઠારાના વતની છે.

આ વર્ષે રવિવાર તા. ૧૧મી મેના રોજ 'ગ્લોબલ કોલિઅન્સ' તરફથી આવા વિદેશમાં અભ્યાસ કરવા ઈચ્છુક તથા ત્યાંના અભ્યાસ તથા કોલેજો માટે જરૂરી માહિતી મેળવવા ઈચ્છુક વિદ્યાર્થીઓ માટે આ એક "World Education Expo"નું આયોજન વડોદરાની વિખ્યાત ગ્રાન્ડ મર્ક્યુરી હોટલમાં કરવામાં આવેલ છે.

આ એક્સપોમાં ૧૦ દેશોની ૧૦૦ ઉપરાંત યુનિવર્સિટીના ૨૫૦૦ ઉપરાંત કોર્સીસની માહિતી ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવશે. આ માટે અગાઉથી રજીસ્ટ્રેશન કરીને વિદ્યાર્થીને તેમની કાબેલિયત અનુસાર કયા દેશમાં શું અને ક્યાં ભણવું તે નક્કી કરવાનો મોકો મળશે.

આ એક્સપોનું આયોજન તદન ફ્રી માં રાખવામાં આવેલ છે અને ત્યાં ગાઈડન્સ મેળવનાર વિદ્યાર્થી ઈચ્છે તો તેમના આગામી કાર્યક્રમ માટે 'ગ્લોબલ કોલિઅન્સ'ની મદદ લઈ શકે છે. વડોદરાના કચ્છી સમાજોના વિદ્યાર્થીઓ આનો લાભ લઈ શકે તે હેતુથી દરેક સમાજમાં આની જાણ કરવામાં આવેલ.

એક કચ્છી યુવાનને આવા અનોખા કાર્યક્રમના આયોજન માટે દરેક કચ્છી સમાજ તરફથી શુભેચ્છાઓ સહ અભિનંદન પાઠવીએ.

શ્રી ક.દ.ઓ.જૈન સમાજ, વડોદરા

શ્રી કચ્છી દશા ઓસવાલ સમાજના શ્રી કે.ડી.ઓ.જૈન વિમલ મહિલા મંડળની બહેનો દ્વારા હાલમાં રાજેશભાઈ મોતા (ટીકીટારવાળા)ના નવા નૂતનીકરણ પામેલ બંગલામાં સ્નાત્રપૂજા તથા ગૂહપ્રવેશ પૂજાનું આયોજન કરવામાં આવેલ હતું.

જ્ઞાતિની વિવિધ ધાર્મિક તથા સામાજિક પ્રવૃત્તિઓમાં આ મહિલા મંડળ હંમેશા સક્રીય ભાગ લઈને સમાજમાં તથા નાના બાળકોમાં ધાર્મિક સંસ્કારોનું સિંચન કરવામાં અગત્યનો ફાળો આપતું આવેલ છે.

મારું વડોદરા... પ્યારું વડોદરા...

આ ઈ-મેગેઝીનની શરૂઆત થઈ ત્યારથી જ વડોદરા વિષે જાણકારી આપતા લેખ આપવાની ઈચ્છા હતી પરંતુ પાનાની મર્યાદાના કારણે એ કાર્ય આજે શરૂ કરી શક્યા છીએ. વડોદરાની અનેક વિગતો, તેના ઇતિહાસથી માંડીને વર્તમાન સુધીની વાતો આપણે આ પાના પર માણીશું. આશા છે બધાને ગમશે અને ખાસ કરીને આપણાં બહારગામના વાચકોને માટે તે કંઈક વિશેષ માહિતી પુરી પાડશે.

ઇતિહાસ:

ભારતમાં પશ્ચિમ ભાગમાં વિશ્વામિત્રી નદીના કિનારે આવેલ વડોદરા ગુજરાતનું સંસ્કારી નગર મનાય છે. મુંબઈ - અમદાવાદને જોડતું મહત્વનું બ્રેકશન પુરાણા જમાનામાં વડપટ્ટક નામથી બાજીતા નગરનો ભાગ મનાય છે. આ સ્થાને પ્રાગૈતિહાસિક યુગમાં પણ માનવ વસવાટ હતો અહીંથી મળેલા અવશેષો દર્શાવે છે.

શક સંવત ૭૩૪માં વડપટ્ટકને રાષ્ટ્રકૂટ કુળના રાજા કર્કસુવર્ણ વર્ષે ભાનુ નામના વ્રાહ્મણને દાનમાં આપ્યાનો ઉલ્લેખ છે. પાંચમી સદીના અંત સુધી વડોદરા ગુપ્ત વંશના રાજાઓના હાથમાં અને ત્યારબાદ ચાલુક્ય વંશ અને રાષ્ટ્રકૂટ વંશના હાથ હશે એમ એ સમયગાળા દરમિયાન જૈન દેવી-દેવતાઓની મળેલી પ્રતિમાઓ દર્શાવે છે જે હાલ વડોદરા મ્યુઝિયમમાં પ્રદર્શિત છે.

૧૬મી સદીની શરૂઆતમાં મહંમદ બેગડાના પુત્ર મુઝફરખાને જૂના વડોદરાનો પાયો નાખ્યો. ચાર દરવાજા વચ્ચેનું આ નગર કિલ્લા-એ-દોલતાબાદ તરીકે ઓળખાતું હતું. ઈ.સ. ૧૭૩૪માં વડોદરા મરાઠાઓના હાથમાં આવ્યું ત્યારથી ગાયકવાડના તાબામાં રહ્યું. શ્રીમંત મહારાજા સયાજીરાવ ગાયકવાડના શાસનકાળ દરમિયાન વડોદરાનો ખૂબ વિકાસ થયો જેને કારણે આજના વડોદરાની ઓળખ ઊભી થઈ. અનેક સુધારાઓ સાથે વિવિધ લલિત કલાઓને ખૂબ પ્રોત્સાહન મળતા વડોદરાને અનેક કવિઓ, સંગીતજ્ઞો, શિલ્પીઓ, પંડીતો મળ્યા.

વિશ્વ વિખ્યાત શિક્ષણ સંસ્થાઓ, વિશાળ બાગ-બગીચાઓ, ભવ્ય રાજમહેલો, ઔદ્યોગિક એકમો અને ભારતભરના લોકોનો ફાળો વડોદરાના ભવ્ય ભૂતકાળ અને વિશિષ્ટ વર્તમાનમાં છે.

ભૌગોલિક રીતે નર્મદા અને મહી નદી વચ્ચેના ફળદ્રુપ પ્રદેશમાં વસેલું વડોદરા ૨૨°૧૭'૫૯" અક્ષાંશ અને ૭૩°૦૫'૧૮" રેખાંશ ઉપર આવેલ એક સમશિતોષ્ણ શહેર છે.

અહીંનું સ્થાનિક વહીવટ વડોદરા મહાનગર પાલિકા ચલાવે છે. ૨૦૨૧ની ગણતરીના આધારે શહેરની વસ્તી ૧૭,૪૧,૭૯૧

જેવી છે. અહીંની મુલાકાત લેવાનો આદર્શ સમય ઓક્ટો. થી બાન્યુ. છે. વડોદરાના બોવાલાયક સ્થળોની સંક્ષિપ્ત માહિતી નીચે આપેલ છે. :-

લક્ષ્મી વિલાસ પેલેસ:

મહારાજા સયાજીરાવ ગાયકવાડ ત્રીબજનું ખાનગી નિવાસસ્થાન, 'લક્ષ્મી વિલાસ પેલેસ' વડોદરામાં બોવાલાયક સૌથી ભવ્ય સ્થળોમાંનું એક છે. વિશ્વના સૌથી મોટા ખાનગી નિવાસસ્થાન તરીકે બાજીતો આ મહેલ બકિંગહામ પેલેસ કરતા ચાર ગણો મોટો છે અને ૫૦૦ એકરમાં ફેલાયેલ છે. મહેલના પરિસરમાં મોતીબાગ પેલેસ, ગોલ્ડ કોર્સ, રાજા રવિવર્માના ચિત્રોનું સંગ્રહસ્થાન મહારાજા ક્વેટસિંહ મ્યુઝિયમ વિગેરે બેવા જેવા છે. મહેલની સ્થાપત્ય ઈન્ડો-સેરેસેનિક રિવાઈવલ શૈલીમાં ડિઝાઇન કરવામાં આવી હતી. દિવસ દરમિયાન મુલાકાત પ્રવેશ ફી ચૂકવી લઈ શકાય છે.

સયાજી ગાર્ડન કે કમાટી બાગ:

કમાટી બાગ સમગ્ર ભારતના સૌથી મોટા બહેર બગીચાઓમાંનું એક છે જે ૧૦૦ એકરમાં ફેલાયેલ છે. અહીં આશરે ૯૮ પ્રજાતિઓના વૃક્ષો અને અનેક વનસ્પતિઓ સાથે ભારતની સૌથી મોટી ફૂલોની ઘડિયાળ પણ છે. બગીચાના વિશાળ પરિસરમાં સરદાર પટેલ પ્લેનેટેરિયમ, બરોડા મ્યુઝિયમ, જુ, ટોય ટ્રેન જેવા અનેક આકર્ષણ છે. ટોય ટ્રેન અને જુ ગુરુવારે બંધ રહે છે.

બરોડા મ્યુઝિયમ અને પિક્ચર ગેલેરી:

કમાટી બાગમાં આવેલ બરોડા મ્યુઝિયમ અને પિક્ચર ગેલેરી બેવા લાયક છે. મહારાજા સયાજીરાવ દ્વારા વિવિધ વિષયોના શિક્ષણ માટે બનાવવામાં આવેલ. આ એક મરાઠા ને યુરોપિયન ડિઝાઇનનું સુંદર સ્થાપત્ય છે. અહીં પ્રાગૈતિહાસિક યુગથી આધુનિક સમય સુધીની અનેક યુરોપિયન અને ઈસ્લામિક કૃતિઓ પણ રાખવામાં આવેલ છે. ઉપરાંત અહીં ઓસ્ટિઓલોજી, ભૂસ્તરશાસ્ત્ર, માનવશાસ્ત્ર, પેલેઓન્ટોલોજી, ભૂગોળ, ભૂસ્તરશાસ્ત્ર વિષયક અનેક બાજકારીઓ મળે છે. વડોદરાનું આ એક ખૂબ જ આકર્ષક સ્થળોમાંનું એક છે.

કીર્તિ મંદિર:

ગાયકવાડ વંશના સમાધિસ્થાન તરીકે બાંધવામાં આવેલ, કીર્તિ મંદિર અથવા પ્યાતિનું મંદિર મહારાજા સયાજીરાવ

વડોદરાના કચ્છીઓનું

સમાજ-દર્શન

કચ્છી સાહિત્ય
તથા કચ્છની
અનોખી માહિતી
સાથે
ગુજરાતીમાં
સંસ્કારી સાહિત્યની
સિલેક્ટેડ કૃતિઓનો
અટભૂત ખજાનો

આપના
મોબાઇલ
પર
નિયમિત
ધોરણે
અંકો
મેળવવા
અહીં ક્લિક કરો

હાર્દિક શુભેચ્છાઓ સહ
રામજીભાઈ કેસરીયા

MICROFINE PRODUCTS

Mfg. of :

Bushes, Dowel Pins, Precision Components.
CNC Turned and Ground Shafts

797, GIDC Industrial Estate, Makarpura, Vadodara - 390010. GUJ.
Email : microfineproducts@gmail.com, microfineproducts@yahoo.com
Mob: +91 85111 63773

મકાન - ફ્લેટ્સ - ટેનામેન્ટ્સ
બંગલોઝ - પેન્ટ હાઉસ
લેવા - ભાડે આપવા માટે...
આજે જ સંપર્ક કરો ...

રીઠ્ઠી એસ્ટેટ એજન્સી
ગોત્રી રોડ, વડોદરા.

રમેશ ટી. ઠક્કર

મો : ૯૨૨૨૮૯૧૧૭૦, ૯૬૬૨૩૮૭૭૧૧

ગાયકવાડ ત્રીજા દ્વારા ૧૯૩૬ માં બનાવવામાં આવ્યું હતું. આ ઇમારત સ્થાપત્ય વૈભવથી ભરપૂર છે તથા ૩૫ ફૂટ ઊંચાઇ ધરાવતો કોતરણીવાળો શિખર આકર્ષણનું કેન્દ્ર છે. શિખરમાં સૂર્ય, ચંદ્ર અને પૃથ્વીની કોતરણી અને અવિભાજિત ભારતના નકશાનો સમાવેશ થાય છે. અંદર ઉત્કૃષ્ટ ચિત્રો અને ભીંતચિત્રોનો વિશાળ સંગ્રહ છે, જેમાં નંદલાલ બોઝ જેવા કલાકારોના કાર્યોનો સમાવેશ થાય છે. કીર્તિ મંદિરનો મધ્ય હોલ સંગીત-કલા સમારોહ માટે ઉપયોગમાં લેવાય છે.

સરદાર પટેલ પ્લેનેટોરિયમ:

સરદાર પટેલ પ્લેનેટોરિયમ વડોદરાના સયાજી બાગમાં સ્થિત છે. એક ગુંબજ આકારના આ થિયેટરમાં તમને બાહ્ય અવકાશ, ગ્રહોના પરિભ્રમણ, આકાશ વિશેના વિડિઓઝ વગેરે દર્શાવતા શો પ્લેનેટોરિયમ ગુજરાતી, હિન્દી અને અંગ્રેજી એમ ત્રણ

ભાષાઓમાં રજૂ કરે છે. બાળકો સહ મોટાઓ માટે પ્લેનેટોરિયમ એક બોવાલાયક આકર્ષક સ્થળ છે. અહીં ઉચ્ચ શક્તિવાળા ટેલિસ્કોપ છે જે મુલાકાતીઓ માટે આકર્ષણનું કેન્દ્ર બને છે.

શ્રી અરવિંદ આશ્રમ:

વડોદરામાં દાંડિયા બજાર સ્થિત અરવિંદો આશ્રમ, જેને અરવિંદો નિવાસ તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે ત્યાં શ્રી અરવિંદ ૧૮૯૪ થી ૧૯૦૬ દરમિયાન રહ્યા હતા. આશ્રમના શ્રી

અરવિંદના અવશેષો, તેમના વિશે લખાયેલ દુર્લભ પુસ્તકોનો છે. આશ્રમનું ધ્યાનખંડ ધ્યાનના શોખીનો માટે ખુલ્લા રખાય છે.

મહારાજા ફતોહસિંહ મ્યુઝિયમ:

લક્ષ્મી વિલાસ પેલેસના પરિસરમાં પ્રતિષ્ઠિત મહારાજા ફતોહસિંહ મ્યુઝિયમ આવેલ છે. અહીંના ભવ્ય માળખામાં રાજા રવિ વર્મા, રાફેલ, ટિટિયન અને મુરિલો જેવા પ્રતિષ્ઠિત કલાકારો દ્વારા બનાવવામાં આવેલ મૂલ્યવાન કૃતિઓનું પ્રદર્શન છે. મ્યુઝિયમમાં એક દુર્લભ આકર્ષણ તરીકે ચીન, જાપાન ને યુરોપના અનેક દેશોના આરસપહાણનો વિશાળ સંગ્રહ છે. અહીંના કાંચ અને આરસપહાણની શિલ્પો પણ અદભૂત છે. હોલને શણગારે છે. કલાપ્રેમી માટે આ મ્યુઝિયમ એક લોકપ્રિય પર્યટન સ્થળ છે.

(વધુ આવતા અંકોમાં...)

(સંદર્ભ : ઇન્ટરનેટ, વડોદરા મ.ન.પા.ની ડાયરી, વિકીપીડીયા)

Kala Craft

5, B.N.Chambers, Opp. Welcome Hotel
R.C.Dutt Road, Alkapuri, Vadodara, Guj
Mobile: 9624018211

વડોદરાના બધા કચ્છી સમાજોને
રૂપારેલ પરિવાર તરફથી
હાર્દિક શુભેચ્છાઓ...

કમલેશભાઈ રૂપારેલ
જયભાઈ રૂપારેલ
ખુશ્બુ રૂપારેલ
હિત રૂપારેલ

તથા
સમગ્ર પરિવાર
તરફથી

ખૂબ ખૂબ વધાઈઓ

કચ્છ કોઠારા- વડોદરા

ટયૂકડી જા.ખ.ના RATES

પ્રથમ ૨૦ શબ્દોના રૂ. ૧૦૦
(ફિક્સ) ગણાશે. English ના
shortform ને આખો શબ્દ
ગણવામાં આવશે. (2 BHK
એટલે ૨ નહીં પણ ૪ શબ્દ)
હેડીંગના રૂ. ૧૦/- એકસ્ટ્રા
થશે. ૨૦ શબ્દ પછીના
વધારાના શબ્દ દીઠ રૂ. ૩/-

જાહેરખબર દર મહિનાની
૧૦મી તથા ૨૫મી તારીખ
સુધી જ મોકલવી.
જાહેરાતનું લખાણ
whatsApp No.
9377124582 પર કે
samajdarshan.mail@gmail.com
પર મોકલવું.
પેમેન્ટ GPay, PhonePe,
Paytm પર કે UPI id:
npbaroda@icici પર પણ
મોકલાવી શકો છો.

BOX

Advertise Rate

DISPLAY BOX

Size : 82 x 72 mm

Rate: 200/-

(For 6 Mo./ 12 Ads.

Rs. 1000/- and

For 12 Mo./ 24 Ads.

Rs. 1900/- only)

ONLY TEXT MATTER,
LOGO ETC. WILL BE EXTRA
DIFFERENT MATTER
CAN BE SET FOR
DIFFERENT ADVTs.

This E-Magazine is edited
& published by Navin
Patel of Vee Kraft at
D/116, Vallabh Vihar
Complex, Nr. Mahavir
Hall, Ajwa Road, Vadodara
390019, GUJ for Mrs. V. N.
Patel, owner & residing at
same address as above.

આ અખબારમાં પ્રગટ થતી
જાહેરાત બાબતે પેમેન્ટ મોકલતા
પહેલા, કોઈ પ્રકારના કરાર
પહેલા અમારી સાથે પૂછપરછ
કરવી. અહીં આવતી કોઈપણ
પ્રોડક્ટ કે સર્વિસીસ વિશે જે દાવો
કરવામાં આવે છે તે વિશે જે તે
જાહેરાત આપનાર જવાબદાર છે
અને કોઈપણ બાબત માટે આ E-
magazine 'વડોદરાનું કચ્છીઓનું
સમાજ દર્શન' ના માલિક, તંત્રી કે
પ્રકાશક જવાબદાર નહીં ગણાવ્યા.

Zalak Maheshwari

M : 9662 42 41 40

New Vision & New Varieties

B-318, Neelkanth Palace, Opp. Seema Hall,
100 Feet Road, Satellite, Ahmedabad - 380015
Website : www.variantclass.in
Email: variantclass@gmail.com

Varsha Patel

M: 9426326389

Certificate Course

A Culinary Art Class
Regd. with DIC, Vadodara
(Govt. of Gujarat)

D/116, Vallabh Vihar-B,
Near Mahavir Hall,
Ajwa Raod, Vadodara - 390019.
Website: www.variantclass.in
Email: variantclass@gmail.com

ધંધાકીય

આપ કોઈપણ પ્રકારના અન્ય
ધંધા કે દુકાન ધરાવતા હો કે
કોઈ આઈટેમનું માર્કેટિંગ કરતા
હો તો આપના ધંધાકીય
વિકાસ માટે આપની જાહેરાત
આપો અને વડોદરાના
કચ્છીઓને તેની જાણ કરો.
અમને ખાતરી છે આપના આ
કાર્યમાં સહાયતા મળશે.

વડોદરામાં ફ્લેટ વેચવાનો છે

મહાવીર હોલ નજીક, આજવા રોડના શાંત વિસ્તારમાં 2
BHK સેમી ફર્નીચર, A/C, Fridge, નાનું કબાટ, દિવાન
વિગેરે સાથે, ૩જ માળે, લિફ્ટ નથી, હાલમાં રીનોવેટ
કરાવેલ વેલ મેઈન્ટેડ ફ્લેટ, ફક્ત ૧૬ લાખમાં, તુરંત
કબજો, ૭૫૦ કારપેટ, ૨૪ કલાક પાણી, મેઈન રોડ ટચ. 2
WC-Bathroom, Vitrified Tiles, Granite Kitchen,
Some Fixed Furniture, સ્કુલ, ટેરાસર, હવેલી, મંદિર,
હોસ્પીટલ, શાક માર્કેટ નજીક. Airport 5, Station 7,
NH8 bypass 3 km. CALL : 9377124582

કચ્છ અને કચ્છીયતના બે સુંદર સાહિત્યિક સામાયિકી

કચ્છ-અર્પણ

કચ્છીઓને સમર્પિત દ્વિમાસિક

Advt. Tariff for E Magazine

'Kutch-Arpan'

(bimonthly e-magazine)

FULL PAGE

1 Month 1 YEAR

2,000 10,000

HALF PAGE

1 Month 1 YEAR

1,000 5,000

QTR. PAGE

1 Month 1 YEAR

500 2,500

DISPLAY AD

1 YEAR

1,000

વડોદરાના કચ્છીઓનું

સમાજ-દર્શન

એક મજાનું પઞ્ચવાડિક

દર મહિનાના ૨૫ ને ૪૫ શનિવારે

SPECIAL OFFER For Advt.

(2 ISSUES PER MONTH)

(50% Off + Extra Discounts)

FULL PAGE (2000 per advt)

6 Months 12 Months

10,000 18,000

HALF PAGE (1000 per advt)

6 Months 12 Months

5,000 9,500

QTR. PAGE (500 per advt)

6 Months 12 Months

2,400 4,500

DISPLAY Ad (250 per advt)

6 Months 12 Months

1,000 1,800

વાયક વર્ગ 10,000 + ઉપરાંત છે... જાહેરાતના ભાવ અન્ય કરતા સાવ ઓછા...

મેગેઝીનની ક્વોલિટી 4.6 + rated on E-survey

સુંદર સાત્વિક સાહિત્યનો ખજાનો... અમારા આ મેગેઝીનો...

Color Advertisement Rates :

Front Page Premium Rates : Rs. 3000 (FULL PAGE ONLY)

INSIDE PAGES	RATES (Rs.)	SIZE (in cms.)
FULL PAGE	2000	25 (W) x 31 (H)
HALF PAGE	1000	25 (W) x 15 (H)
QUARTER PAGE	500	12 (W) x 15 (H)
DISPLAY BOX	300	8.2 (W) x 7.2 (H)

(Design charges : Full page Rs. 300/-, Half page Rs. 250/-, Qtr. page Rs. 200/-)

સમાજની
જાહેરખબર,
અવસાન કે
પ્રાર્થના કે
શ્રદ્ધાંજલી
જાહેરખબર
પર ૫૦%
ડિસ્કાઉન્ટ

ભારતીય પરંપરા મુજબ મહત્વપૂર્ણ કાર્યો જેવા કે ભૂમિપૂજા, જમીન ખનન, ફૂવા ખનન, શિલાન્યાસ, ગૃહપ્રવેશ જેવા પ્રસંગે વાસ્તુદેવની પૂજા કરાય છે. અહીં વાસ્તુ શાસ્ત્રની દૃષ્ટિએ નિષ્ણાતો દ્વારા ઉપલબ્ધ વિવિધ નિયમોની માહિતી આપીશું. 'વાસ્તુ શાસ્ત્ર' મોટે ભાગે આપણાં વસવાટ તથા વહેવારના સ્થાનોમાં 'વસ્તુઓ' ક્યાં ગોઠવવી તે દર્શાવે છે. આશા છે અત્રે આપવામાં આવતી માહિતી આપને ઉપયોગી નિવડશે. વાસ્તુ શાસ્ત્રને સમજવા દિશાનું જ્ઞાન હોવું જરૂરી છે તેથી ચારે દિશા - પૂર્વ (East), પશ્ચિમ (West), ઉત્તર (North) તથા દક્ષિણ (South) અને ચારે ખૂણા એટલે કે ઇશાન (NE), અક્ષિ (SE), નૈઋત્ય (SW) ને વાયવ્ય (NW) હોકાયંત્રની મદદથી માપીને વાસ્તુશાસ્ત્રને અપનાવવું જોઈએ.

તમારી ઘડિયાળ વાસ્તુશાસ્ત્રના આધારે

ઘડિયાળ અને વાસ્તુનું કનેક્શન...

મોબાઇલ ફોન આવવા છતાં ઘરની વોલ ક્લોકે પોતાનું આકર્ષણ, મૂલ્યને બળવી રાખ્યું છે. સમયનું ધ્યાન રાખતા ઘડિયાળોમાં સબલટ અને કલાનું સમન્વય થતા જે સુંદરતા નીખરી ઉઠી છે તે અકલ્પનીય છે. ઘડિયાળના મામલે દરેક જણની પોતાની પસંદગી હોઈ શકે. તમારા ઘરના દરેક સભ્યમાં તેના વિકલ્પ અલગ અલગ હોઈ શકે પરંતુ તમે કોઈપણ 'સમય દર્શાવતું યંત્ર' પસંદ કરો, ઘડિયાળ પર લાગૂ થનારા વાસ્તુ શાસ્ત્રના નિયમ બધા માટે એક સરખાજ રહે છે.

આ દિવાલની ઘડિયાળના વાસ્તુ નિયમ ઘરમાં નકારાત્મક ઉર્જાને ઓછું કરવા અને સકારાત્મક ઉર્જા વધારવા માટે તેની યોગ્ય દિશાની ઉપર નિર્ધારિત છે. વોલ ક્લોક કે દિવાલની ઘડિયાળ લગાડવા માટે અહીં કેટલીક ટિપ્સ આપેલ છે.

દિશા:

દિવાલ ઘડિયાળ લગાવવા માટે આદર્શ દિશા ઉત્તર કે પૂર્વની દિવાલ છે. આ બંને દિશાઓને શુભ માનવામાં આવે છે અને માનવામાં આવે છે કે આ દિશાઓ સકારાત્મક ઉર્જાને આકર્ષિત કરે છે. સામાન્ય રીતે દક્ષિણ અને પશ્ચિમ દિશાની દિવાલો પર ઘડિયાળ લગાવવાથી બચવાની સલાહ આપવામાં આવે છે. એવું માનવામાં આવે છે કે આ દિશાઓ સમયને નુકશાન પહોંચાડે છે અને ઘરમાં પ્રવેશતા ઉર્જાના સકારાત્મક પ્રવાહને અવરોધે છે.

ઊંચાઈ:

દિવાલની ઘડિયાળને યોગ્ય ઊંચાઈ પર લટકાવવી જોઈએ. તમે બ્યારે ખુરશી કે સોફા પર બેઠા હો ત્યારે તે તમારી આંખોના લેવલ પર દેખાય તેમ હોય તો તે આદર્શ મનાય છે. ઘડિયાળને ખૂબ નીચે કે ખૂબ ઉપર મુકવાથી બચો.

ઘડિયાળની ગતિ:

સામાન્યતઃ ઘડિયાળ જેમ ફરે છે તેને દક્ષિણાવર્ત ગતિ કહે છે. ઘણાં પ્રયોગાત્મક ઘડિયાળને ઊંધી દિશામાં ફરતા પણ બનાવવામાં આવે છે તેનાથી બચવું જોઈએ. દક્ષિણાવર્ત ગતિ જીવનમાં પ્રગતિ અને આગળ વધવાનું પ્રતિક છે. તેનાથી ઉલ્ટી દિશા એટલે કે વામાવર્ત ગતિ તથા અનિયમિત રીતે મોટા અવાજે ટિકટિક કરનારી ઘડિયાળના ઉપયોગ કરવાથી બચવું

વડોદરાના કચ્છી સમાજના વિવિધ પરિક્ષાઓમાં સફળ થયેલ વિદ્યાર્થીઓને ખૂબ ખૂબ અભિનંદન

ચિ. મેઘ હેમેનભાઈ રાલા

(કચ્છ ગામ: ભુજ)

ધો: ૧૨ના વિજ્ઞાન પ્રવાહમાં ૯૭.૧૮%

(પર્સેન્ટાઈલ) માર્ક્સ મેળવી

તેમણે તેમના પરિવાર તથા

શ્રી કચ્છી વડનાગરા નાગર સમાજને

ગૌરવ અપાવેલ છે.

ચિ. કુંજ પરેશભાઈ પઢારિયા

(કચ્છ ગામ: ખેડોઈ)

ધો: ૧૦માં ૯૨.૩૬% (પર્સેન્ટાઈલ)

માર્ક્સ મેળવી

તેમણે તેમના પરિવાર તથા

શ્રી કચ્છી લુહાર સમાજને

ગૌરવ અપાવેલ છે.

અહીં વડોદરામાં વસતા કચ્છી સમાજના S.S.C. તથા તેની ઉપરની પરિક્ષાઓમાં હાલમાં સફળતા પ્રાપ્ત કરતા વિદ્યાર્થીઓની માહિતી ફોટા સહ નિ:શુલ્ક છાપવામાં આવે છે. સંપર્ક : 9377124582

જોઈએ.

તૂટેલી કે બંધ પડેલી ઘડિયાળની તુરંત યોગ્ય રીતે મરમત કરવી જોઈએ. ઘરમાં તૂટેલી કે બંધ પડેલી ઘડિયાળને અશુભ માનવામાં આવે છે, બાણે કે તમારો સમય અટકી જાય છે અને નકારાત્મક ઉર્જા લાવી શકે છે. તેને બેટરી દ્વારા કે ચાવી દ્વારા તુરંત ચાલુ કરવી જોઈએ.

બેડરૂમમાં ઘડિયાળ:

બેડરૂમમાં ખાસ કરીને પથારી તરફથી તે દેખાય તે રીતે દિવાલ પર ઘડિયાળ લગાવવાનો પ્રયત્ન થાય છે. બે તમારા બેડરૂમમાં ઘડિયાળ છે તો તેને એવા સ્થાન પર મુકો જ્યાંથી તે પથારીમાંથી ડાયરેક્ટ દેખાય નહીં.

સ્વચ્છતા:

ઘરની દિવાલ ઘડિયાળને હંમેશા સ્વચ્છ અને સુવ્યવસ્થિત રાખો. ઘડિયાળ પર લાગેલી ધૂળ અને ગંદકી સકારાત્મક ઉર્જાના પ્રવાહમાં અવરોધ નાખી શકે છે.

ઘડિયાળનો રંગ:

એવા રંગોવાળી દિવાલ ઘડિયાળ પસંદ કરો જે સુખદાયક અને સકારાત્મક હોય. વધુ પડતા ડાર્ક અને ફીકા રંગોથી બચો કેમ કે તેવા રંગો સમજ ઉર્જાને નુકશાન પહોંચાડી શકે છે.

કચ્છી લોકસાહિત્યની કથા: ૧૯

સુંદરજી સોદાગર

ગતાંકથી આગળ... લેખક - દુલેરાય કારાણીના પુસ્તક 'કચ્છની રસધાર'માંથી સાભાર

ટીપુ સુલતાન અને અંગ્રેજો વચ્ચેના ઘર્ષણનો સુંદરજીએ પૂરેપૂરો લાભ લીધો. તેણે વહાણો ભરીને બંને પક્ષને પુષ્કળ નફાથી ઘોડા વેચવા માંડ્યા.

સુંદરજીનું ઝાઝું અક્ષરજ્ઞાન ન હતું પણ તેનામાં ભણતર કરતાં ગણતર વધુ હતું. તેણે અંગ્રેજ સરકારના અધિકારીઓમાં ખૂબ પ્રતિષ્ઠા જમાવી. તેના ઘોડાનો વ્યાપાર સાથે તેણે હવે બીજા વેપારો પણ ખેડવા માંડ્યા. મુંબઈ, અમદાવાદ, મૈસુર, માંગરોળ, પૂના, કુમઠા, કાલીકટ, મલબાર, વડોદરા, રાજકોટ, ધોરાજી, ભેડીઆ, નવાનગર તેમ જ કચ્છ અને સિંધમાં મોટામોટા સ્થળોમાં તેણે પોતાની પેઢીઓ ખોલવા માંડી. એનો વેપાર ધમધોકાર ચાલવા લાગ્યો. સુંદરજીનો સિતારો દિવસે-દિવસે બુલંદ થતો ગયો. એક વખતનો જુગારી સુંધો હવે સુંદરજી સોદાગરના માનવંતા નામથી દેશ-વિદેશમાં પ્રખ્યાત થઈ ગયો.

અંગ્રેજ સરકાર અને લખનૌના નવાબ વચ્ચે થોડો વખત વિગ્રહ ચાલ્યો હતો, પણ આખરે સમાધાન થયું. આ સમાધાનીના સુલેહના કરારો માટે ચાર અંગ્રેજ અમલદારો અને એક દેશી અમલદારની નિમણૂક કરવાની હતી. આ દેશી અમલદાર તરકિ બંને પક્ષની પસંદગી સુંદરજી શેઠ પર ઊતરી. સંધિમાં ૭૪ કલમોવાળો દસ્તાવેજ કરવામાં આવ્યો હતો. આ દસ્તાવેજની પ્રત્યેક કલમમાં સુંદરજીની સલાહ લેવામાં આવી હતી. સુંદરજી શેઠે પોતાની કુનેહ અને કાર્યકુશળતાથી બંને પક્ષોનું માન જળવાય એવો રસ્તો અપનાવ્યો હતો. સુંદરજીના આ કાર્યથી સંતુષ્ટ થઈને અંગ્રેજ સરકારે તેને માસિક બસો રૂપિયાનું પેન્શન કરી આપ્યું.

સુંદરજી શેઠ હવે રાજ-મહારાજાઓમાં પણ પૂરછાવા લાગ્યા. સચાજીરાવ ગાયકવાડ (પહેલા)ના ભાઈ મલહારરાવ કડી પ્રાંત દબાવી બેઠા હતા, તે મેળવી આપવા સચાજીરાવે સુંદરજી શેઠની સહાય માગી. આ કાર્ય પાર પાડવા સુંદરજી શેઠે બ્રિટિશ સરકારનો આશરો લીધો અને અંગ્રેજોની લાગવળ લગાવી, કડી પ્રાંત તેમણે ગાયકવાડને અપાવી દીધો. સુંદરજી શેઠના આ સહકારના બદલામાં તેને ગાયકવાડ સરકાર તરફથી સારો લાભ આપવામાં આવ્યો હતો.

સંવત ૧૮૭૨માં કંપની સરકારે પેથા બાજીરાવ બીજા પર ચડાઈ કરી ત્યારે સુંદરજી શેઠ પણ ત્યાં હતા. પેથાની હાર થતાં કાઠિયાવાડની જમાબંધી સરકારને મળી. આ જમાબંધી ઉઘરાવવાનું કામ પણ સરકારે સુંદરજી શેઠને સોંપ્યું.

સુંદરજી શેઠના સહકારથી બ્રિટિશ સરકારે તેને નેટિવ એજન્ટની સનદ આપી. છઠ્ઠી, સવાલી, પાલખી, મરહાલ અને નેકીનો પરવાનો પણ શેઠને આપવામાં આવ્યો. ખર્ચ માટે માસિક સો રૂપિયા પણ આપવાનું નક્કી કરવામાં આવ્યું. હવે સુંદરજી શેઠ પૂરી બાહોજલાલીથી રજવાડી ઠાઠથી રહેવા લાગ્યા.

માળિયાના મિયાણા મોરબી ઠાકોરનાં ગામોમાં લૂંટફાટ મચાવતા હોવાથી ઠાકોરે સુંદરજી શેઠનો આશરો લેવા એમને બોલાવ્યા. સુંદરજી શેઠે ત્રણ લાખના ખરચે સરકારી પલટન બોલાવી, મિયાણાં ટોળીને માત કરી માળિયા પર મોરબી ઠાકોરની સત્તા જમાવી દીધી. આ કાર્યમાં થયેલા ખર્ચની રકમ

સુંદરજી શેઠની હતી તેથી તેના પેટે ટંકારિયા પરગણું સુંદરજી શેઠ પાસે ગીરવી રખાયું ને પાંચ ગામો પણ એમને બક્ષિસમાં અપાયા.

પોરબંદરના રાણાનો મુલક તેના પ્રધાન પરમાન્દ ઠક્કરે મિયાણાઓની મદદથી પચાવી પાંડેલો હોવાથી રાણાએ સુંદરજી શેઠની મદદ માગી. સુંદરજી શેઠે કર્નલ વોકરની સહાયથી એ મુલક પોરબંદરના રાણાને અપાવ્યો. આ કાર્યના બદલામાં પોરબંદરનો વહીવટ આઠ વરસની બંધીથી શેઠને સોંપવામાં આવ્યો. શેઠે બાર મહિના ત્યાં રહીને રાજ્યનું કામ થાળે પાડ્યું. ત્યાર બાદ પોતાના ભત્રીજાને તે કામ સોંપીને પોતે અન્ય કાર્યોમાં પરોવાયા.

ભામનગરના સતાજીએ સુંદરજી શેઠના સાત ઘોડા બળજબરીથી આંચકી લીધેલા હોવાથી શેઠે ગાયકવાડી ફોજ લાવીને ભામનગર પર ચડાઈ કરી.

ભામ જસોજી શેઠની ઠેકડી ઉડાવતાં કહેતો હતો કે 'એ લૂગાડાનો રંગનારો ખત્રી મને શું કરવાનો હતો ?'

સુંદરજી શેઠે આ ઠેકડીના જવાબમાં જણાવ્યું કે, 'આ ખત્રીના રંગની છાપ એવી બેસી જશે કે જીવનપર્યંત નહિ નીકળે.' આખરે ભામનગર સાથે લડાઈ થઈ, જસોજી હાર્યા અને દશ લાખ રૂપિયા દંડ ભરવાની શરતે સુલેહના કરાર થયા. આ રકમ જસોજી પાસે ન હોવાથી ભેડીઆ અને બાળંભા એ બે પરગણાં તેણે સુંદરજી શેઠ પાસે ગીરવી મૂકીને રૂપિયા લીધા અને બીજાં ચાર ગામો શેઠને બક્ષિસમાં આપ્યાં.

સુંદરજી શેઠ જે કામ હાથમાં લે તેને પૂરું કર્યા વિના છોડે જ નહિ એવા આગ્રહી હતા. સતત પુસ્તકાર્થને કારણે કરોડોધિપતિ બની ગયા હતા. તેમના માટે કોઈ કામ માટેની આગસ એ ગુનો હતો. તેમણે સખાવતનાં પણ અનેક કામો કર્યાં. અનેક ધર્મશાળાઓ, મંદિરો અને સદાવ્રતો સ્થાપી તેમાં લાખો રૂપિયા તેમણે ખર્ચ્યાં હતા.

બેટ દ્વારિકામાં મોટો યજ્ઞ કરીને હબરો બ્રાહ્મણોને તેમણે વરણીમાં બેસાડવા હતા. ૧૨૫ મણ ઘી આ યજ્ઞમાં હોમવામાં આવ્યું હતું. કચ્છના મહારાજાઓ ભારમલજીએ પણ સુંદરજી શેઠની મદદ માગી હતી. સુંદરજી શેઠે બ્રિટિશ લશ્કરની મદદથી રાજ્યના હાથમાંથી નીકળી ગયેલો પ્રદેશ એને સ્વાધીન કરાવ્યો હતો.

સુંદરજી શેઠે સેંકડો માણસોના સંઘ સાથે બત્રીનારાયણ, કેદારનાથ, હરદ્વાર વગેરેની યાત્રાઓ કરી ત્યાં હબરો સાધુસંતોને જમાડ્યા હતા. યાત્રા પૂરી કરીને સુંદરજી શેઠ ભેડીઆ આવ્યા ત્યારે તેમને અભિનંદન આપવા ભામનગરથી રણમલ્લ ભામ, રાજકોટથી ઠાકોર નત્તોજી, ધ્રોળના ધણી ભૂપતસંગજી, ભાવનગરના વજેસંગજી, ગોંડલના ઠાકોર અને બીજા નાનામોટા મળી ૭૨ રાજવીઓ અને તાલુકદારો આવ્યા હતા.

સંવત ૧૮૬૯માં કચ્છમાં મોટો દુકાળ પડ્યો એ વખતે સુંદરજી શેઠે મોટા ખરચે દેરદેર રસોડાં ચાલુ કરીને અનેક ગરીબોને દુકાળના પંઘમાંથી ઉગારી લીધા હતા. સુંદરજી શેઠની ગુંદિયાળીની ડેલીમાંથી દરેક અભ્યાગતને સીધાના સામાન ઉપરાંત એક ધાબળો અને એક લોટો આપવામાં આવતો હતો.

કુંભનો મોટો મેળો દર બાર વરસે ભરાય છે. આ મેળામાં

કચ્છી કવિતા ગુલામી કે આઝાદી !

હથિસેં મરૈતી,
ક લતેં સેં મરૈતી.
દૈશજી રૈયથ,
મતેં સેં મરૈતી,
નજર સ્માએ દુરજીને
ફકીર થીએ છતાં !
પંજે સેં ન મરૈ,
તાં સતેંસેં મરૈતી !
નીયા પલ કે વટ,
ગિનલ વિને વિચાડી,
ઈનસ્માફમેં તાં
ઝોટે ખતેંસેં મરૈતી.
દરમેં જ કોક કેકે
ભચાઈધલ નાંય
માડી તાં રુઈ રુંગે,
રતેં સેં મરૈતી !
'તેજ' ગુલામી કે આઝાદી,
સમજલ નતી પે
સ્મામી થીએ તાં સતા
જે પતે સેં મરૈતી !

કવિ તેજપાલ ધારશી 'તેજ'ના પુસ્તક 'તેજવાણી'માંથી

લાખો યાત્રાળુઓ અને સાધુસંતો આવે છે. આ તમામ યાત્રાળુઓને સુંદરજી શેઠે ચાર દિવસ ઉત્તમ પ્રકારનાં ભોજનો જમાડ્યાં હતાં. કહેવાય છે કે પાંચેક હબર વરસ પહેલાં આવ્યો ભંડારો કાં તો પાંડવોએ કર્યો હતો અને કાં તો કચ્છના દાનવીર શેઠ સુંદરજીએ કર્યો હતો.

સુંદરજી શેઠે ગિરનારના ડુંગર ઉપર છેક ગુરુ દત્તાત્રેયના શિખર સુધી પાકાં પગથિયાં બંધાવ્યાં અને દામોદર કુંડની પાળ પણ સુંદરજી શેઠે બંધાવી હતી. કચ્છમાં નારાયણસરોવર, કોટથેર, આસાર માતા, રાણેશ્વર, નાગનાથ વગેરે મંદિરોનો જિર્ણોદ્ધાર સુંદરજી શેઠે કરાવ્યો હતો. ઉપરાંત કચ્છમાં તેમણે ધીણોધર પર ધોરમનાથ, રાવળ પીર, કલ્યાણેશ્વર, નીલકંઠ મહાદેવ, વૉધમાં બેઠેશ્વર મહાદેવ વગેરે અનેક મંદિરો બંધાવ્યાં હતાં.

આ ધર્મપરાયણ, રાજનીતિજ્ઞ અને વ્યાપારકુશળ સુંદરજી સોદાગરે સંવત ૧૮૭૮ના ફાગણ વદ ૧૨ના રોજ બપોરના ૧૧ વાગે દેહ મૂક્યો. એમના અવસાન પછી કાઠિયાવાડનાં જે-જે ગામો એમની પાસે ગીરવી હતાં તે અને એમને મળેલાં બીજાં ઠંભાની ગામો તે તે ગામોના રાજવીઓએ પાછાં ખેંચી લીધાં. અનેક રાજાજવાડાઓ પરનું લાખો રૂપિયાનું એમનું દેવું આમ જ ડૂબી ગયું.

સુંદરજી શેઠ કચ્છના એક મહાપુરુષ હતા. ભાગ્યશાળી હતા, મોટા દાતાર અને ધર્માત્મા હતા. કંપની સરકારના તો જમાણા હાથ જેવા હતા. કચ્છના માટે કીર્તિકળણ સમા હતા. એમનાં બંધાવેલાં અનેક ધામો એમના ઉજ્જવળ નામની યાદી આપી રહ્યાં છે અને હંમેશા આપતાં રહેશે.

કચ્છી લોકસાહિત્ય : 'પિરૂલી': ૩૧

ઝોઆણ ઝોધા ઝોરાતા, કરીયેં તાણોતાણ. યુવાન યોદ્ધા ઝોરાતા, (એ) કરે તાણોતાણ.

લેખક : શ્રી લાલજીભાઈ મેવાડા 'સ્વાન' મો: 8320313731

ગામમાં આજે લગ્ન પ્રસંગ હતો. પ્રેમજીશેઠના પુત્ર કમલેશના લગ્ન હતાં. માંડવો ગીતો તેમજ ઢોલ અને શરણાઈના સૂરોથી ગાજતું હતું. વિશાળ સામિયાણામાં સાજન-માજન કોણી કોણીને એડે એ રીતે ઠસોઠસ બેઠા હતાં. આંબા અને આસોપાલવના પાનનાં બનાવેલા તોરણ ગાભો અને મમુ બાંધી રહ્યાં હતાં. ગામ આખું અહીં ઠલવાયું હતું.

પુરૂષવર્ગમાં ચા-બીડી, સીગારેટની વહેંચણી ચાલુ હતી. જેની પાતળી ધૂમ્રસેરો કોઈ નૃત્યાંગનોના મરોડદાર અંગોની જેમે વળાકો લેતી બેઠેલા પુરૂષવર્ગ પર જળુબંધી રહી હતી. વરરાબના સ્વાંગમાં કમલેશને તેના મામા-મામી માંડવામાં દોરી આવ્યા. ગોર મહારાજે હાથનો ઈશારો કરી બાબુમાં રાબેલી ખૂરસી પર બેસવા જણાવ્યું અને તેના બંને હાથ ખોળામાં મૂકાવી શ્રીફળ આપ્યું. મામીએ તેના પર કંકુથી સ્વસ્તિક અંકિત કર્યું કે મહિલાઓએ ગીત ઉપાડ્યું.

'લાખોપતિ રે, સાજન બેઠા માંડવે,

નાણાવટી રે સાજન બેઠા માંડવે.'

એક બાબુ પુરૂષ વર્ગ વાતે વળઓ છે, ઠઠામચ્છરી અને ખિલમસ્તી થઈ રહી છે. સતીમાને એટલે દરરોજ ભેગા થતાં પિરૂલીના રસિયાઓ પોતાની રીતે સમૂહમાં બેઠા હતા અને સામતે આપેલી પિરૂલી દેવાએ ભાંગી નાખી એ વાત પર સહુ ખુશ હતાં. દેવાને હવે સામે બીજી પિરૂલી આપવા સહુ સામતને આગ્રહ કરી રહ્યાં હતાં એટલે સામતે કહ્યું સુણો:

ઘોંઘાટ 'થ્યો ગામમં, જભરા 'આયા 'ભાણ,
ઝોઆણ 'ઝોધા ઝોરાતા, 'કરીયેં તાણોતાણ.

ભૂપ વડા ભેબર થ્યા, હઠમં થ્યા હેરાણ,

'ગુમંધા આયા 'ગુટિયા, શૂરા સુરત સુભાણ,

'ખણી તાણે તોડે વિથેં, નર નમાયેં નારાણ.

પધરી પિરૂલી 'કાનજી' 'ચે, 'ન્યાયોં વેદ પુરાણ.

'થ્યો, 'આવા, 'ખાપાકાર, 'યોદ્ધા, 'કરે, 'કરાતા, 'મુખ્ય નાયક,
'ઉપાડી, 'કહે, 'જૂઓ.

આ પિરૂલી કાનજી કોચરા (મહેશ્વરી)ની છે, તેઓ એક સારા કવિ હતા ઘણો સમય ગાંધીધામમાં સ્થાયી હતાં. તેમણે ઘણી શાસ્ત્રીય તેમજ 'ડિઠોડી' પ્રકારની પિરૂલીઓની રચના કરી છે. સામતે સર્જક વિશે તૂટક માહિતી આપી અને કહ્યું કે, 'આ પિરૂલી શાસ્ત્રીય છે અને તેની ખાણ-સીતોજ અને જરોજ છે.'

સહુ દેવા સામે જોવા માડ્યાં એટલે દેવાએ કહ્યું કે, 'દરેક પિરૂલી હું ભાંગી નાખું, એવી આશા રાખવી નહીં.'

સામત પોરસમાં હત્યો. તે સમજી ગયો કે દેવો ભાંગી નહીં શકે, પણ ત્યાં પચાણભાઈને આવતા જોયા એટલે તે ઝંખવાઈ

ગયો અને બેઠેલા બધાના મોઢા પર ખુશીની લહેર ફરી વળી. પચાણભાઈએ અભેસંગની બાબુમાં સ્થાન લીધું એટલે મમુએ કહ્યું, 'ફિરી સુણાય પચાણભા તરે નં વા.'

એટલે સામતે તે પિરૂલી ફરી સંભળાવી. અને તેની ખાણ વિશે પણ માહિતી આપી.

પચાણભાઈ જવાબને પારખી ગયા હોય તેમ કહ્યું, 'આજે જેમ કમલેશના લગ્ન છે, તેમ તે દિવસે સીતાજીનો સ્વયંવર હતો.' સામતથી અનાયાસે તાડી પડાઈ ગઈ, મનમાં થયું કે, 'આ તો ભાંગી નાખી.' પણ તે ચૂપચાપ બેસી રહ્યો.

પચાણભાઈએ વાતને આગળ વધારતાં કહ્યું કે, 'જનકજીના નગરમાં સીતા સ્વયંવર હતો. આખા નગરને ખૂબ અને ખૂબી પૂવક શણગારવામાં આવ્યું છે. માનવ મેદની કીડિયારાને જેમ ઉભરાણી છે. રાજા મહારાજાઓ સ્વયંવરમાં સીતાજીને વરવા આવ્યા છે તો કોઈ ફક્ત જોવા પણ આવ્યા છે. વ્યવસ્થા બળવવામાં પારંગત જનક રાજાના નગરજનો કંઈ કહેતાં કંઈ કયાસ રાખી નથી. જરૂરથી પોષાકમાં સજ્જ રાજાઓ એકબીજાથી ડૂપાળા દેખાવા અવનવા વસ્ત્રો પરિધાન કર્યાં છે. સહુ પોતાપોતાની રીતે એમ માને છે કે, 'ધનુષ તો હું ભાંગીશ અને હું જ ભાંગુ, બીજો નહીં.'

ઉપરોક્ત પિરૂલીમાં વર્ણસામિષ્ય અલંકાર સુપેરે પ્રયોજાયું છે, તો ધનુષ્ય ભાંગવા માટે કેવી હોડ મંડાણી છે, તે વાત માત્ર 'તાણોતાણ' શબ્દમાં ઉચિત પ્રયોજાયેલી છે.

ત્રીજી પંક્તિમાં 'ભૂપ વડા ભેબર થ્યા, હઠમં થ્યા હેરાણ' માં રાજાઓ બળ કરી ઘણા હેરાન થયાં પણ ધનુષ્ય તો કોઈનાથી ડગતું પણ નથી. રાજા તેમ વધારે બળ કરે છે, એ ભય સાથે કે પોતાની હાંસી થશે, આમ હઠમાં હેરાન થાય છે ને વીલે મોઢે ધનુષ્ય ભાંગવા વિના પોતાના સ્થાને બેસી જાય છે. ઘણા રાજાઓ તો આ જોઈ ધનુષ્ય ભાંગવાનું માંડી વાળે છે.

અને પછી રામચંદ્રજી ધનુષ્ય ભાંગવા ઊભા થયા અને કવિ લખે છે કે, 'ખણી તાણે તોડે વિથેં, નર નમાયેં નારાણ' અર્થાત્ રામચંદ્રજીએ ધનુષ્ય ઊપાડ્યું, તાણું અને તોડી નાખ્યું. આ શબ્દો આ ક્રિયાની સાહજિકતા અને ગતિ બતાવે છે.

આ ઘટનાનું ગોરવામી તુલસીદાસજીએ રામચરિતમાનસમાં બહુ સુંદર વર્ણન કરતાં લખ્યું છે કે, 'લેત ચઢાવત ખેંચત ગાઠેં, કાહું ન દેખ સપુ ઠાઠેં.' અર્થાત્ ધનુષ્યને ચઢાવતાં અને ખેંચતા કોઈ જોઈ શક્યા નહીં એટલી સ્ફૂર્તિથી શ્રીરામે ધનુષ્યભંગ કર્યો. આ કથનથી લોકકવિ સુપેરે પરિચિત છે એટલે એણે 'ખણી તાણે તોડે વિથેં' જેવો વાક્ય પ્રયોગ કરી પિરૂલીમાં માનસને સમાવી લીધું છે.

પુસ્તક 'પિરૂલી પ્રધાનજી-૨'માંથી સાભાર

કચ્છી મુક્તક

કવિ-'તેજ'

'તેજ જો અવાજ - ૧' માંથી

સઈ હલે જ સિજ ઉગાય,
ઊંઘો હલે ત અંધેરી;
'તેજ' ચેં અંડો મનડો,
છાલ થીએ મ કેસે વેરી !

કચ્છી ચોવક - ૩૦

અરવીંદ રાજગોર (મો: ૯૯૮૭૯૬૫૭૯૮)

કત્યો મિડે કપા થી વ્યો".

અજ ડાડાજી ગામમં વ્યા હૂવા. ગામમં મીં ગય વઠો તે સેં ગામમં કઈક જિયાન થ્યો સે ન્યારેલા ડાડાજી વ્યા હૂવા.

ન્યારે ને ઘરેં આયા તડેં ગામજો જિયાન ડિસે ને ઇનીજે ઘિલમં ગય ઘોખો થ્યો તે.

પુતરા ઘરેં આયા ને ડાડાજી કે વ્યો ડાડાજી અજ ગામમં ગાલીયું થીયું તે,

"કત્યો મિડે કપા થી વ્યો" ઇતરે કુરો?

ડાડાજી ચ્યોં હી કચ્છી ચોવક આય.

ડિસો અજ ગામમં મીં વઠો તે સેં કઈક ગામાઈયેં જો જિયાન થ્યો. કુંભારેં જે આપાડેં મેં જુકો માલ હૂવો

સે મિટી થી વ્યો કઈકે જે ખેતરેં મેં ઉભા મોલ સડે વ્યા. ઘણેજે ઘરેં મેં પાણી આયા ઇતરે ઇ પ વડો

જિયાન થ્યો ઇતરે જુકો ભનલ વે ને ઊ ઘૂડ ઘાણી થી વિઝે તે કે ચોવાજે "કત્યો મિડે કપા થી વ્યો"

ડાડાજી પુતરેં કે ચોવક જો અરથ સરચાંચોં ઇતરે પુતરા ચ્યોં અજ ઇન ચોવક જો ભેડ અસીં

સમજ્યાસીં.

અજ જી ચોવક - ૩૧

છઠ જી સાતમ ન થીયે

ભાવિ (વિધિનું લખેલું) મિથ્યા ન થાય

:: ભાવાર્થ ::

જે વિધિ દ્વારા નિર્માણ કરેલું છે તેને કોણ ટાળી શકે ?

:: શબ્દાર્થ ::

છઠ જી- છઠની ન થીયે - ન થાય

-- સંકલન :-

ડૉ. વિશન નાગડા તથા લક્ષ્મીચંદ ગોગરી

અજ જી ચોવક - ૩૧

ડૉ. વિસન નાગડા

(મો: ૯૯૨૦૪૫૬૮૯૯)

શું તમે જાણો છો ? રતલામી સેવની સફર

નમકીન ભારતીય નાસ્તાનો એક ભાગ છે. ‘રતલામી સેવ’ ને આખી દુનિયામાં પસંદ કરવામાં આવે છે જેને ૨૦૧૪-૧૫ માં GI ટેગ મળેલો છે.

રતલામી સેવનું નામ મધ્ય પ્રદેશનાં રતલામનાં નામ ઉપરથી રાખવામાં આવ્યું છે જ્યાંથી એનો જન્મ થયો. રતલામી સેવની કહાની બાણવાં માટે ૨૦૦ વર્ષ પાછળ જઈએ તો ૧૯મી સદીમાં મુઘલ રાજવી પરિવારનાં લોકોએ માલવાની મુલાકાત લીધી જે દરમિયાન તેઓ રતલામમાં રોકાયા હતાં. તે સમયે મુઘલ પરિવારનાં લોકો સેવૈયા ખાવાનું પસંદ કરતાં હતાં. રતલામમાં રહીને તેમને સેવૈયા ખાવાનું મન થયું પરંતુ અહીં એક સમસ્યા ઉભી થઈ. સેવૈયા ઘઉંમાંથી બનાવવામાં આવતી અને તે સમયે રતલામમાં ઘઉં ઉગાડવામાં આવતા ન હતાં. તે સમયે ઘઉંને શ્રીમંત લોકોનું અનાજ માનવામાં આવતું હતું. ત્યાંનાં સામાન્ય લોકો ચણા, બાજરી તથા જુવારનાં રોટલાં જ બનાવતા હતાં.

જ્યારે રાજવી પરિવારને સેવૈયા ન મળ્યું ત્યારે તેઓએ સ્થાનિક ભીલ સમુદાયને ચણાનાં લોટમાંથી સેવૈયા બનાવવાની વિનંતી કરી. ત્યારબાદ રતલામી સેવની પ્રથમ બાતની શોધ કરવામાં આવી. જેનું નામ ભીલ સમાજનાં નામ પરથી ‘ભીલડી સેવ’ રાખવામાં આવ્યું. બાદમાં તેમણે તેની સાથે પ્રયોગ કરીને મસાલા સાથે બનાવ્યું.

ત્યારબાદ ત્યાં સ્થાનિક લોકોએ તેનું વ્યવસાયિક ધોરણે ઉત્પાદન શરૂ કર્યું. રતલામનો સાખલેયા પરિવાર સેવનાં પ્રથમ વ્યાપારી ઉત્પાદકોમાંનો એક હતો. ૧૯૦૦ના દાયકાની શરૂઆતમાં શાંતિલાલ સાખલેયાએ તેમનાં પિતા કેસરમલ સાખલેયા સાથે મળીને પ્રથમ રતલામી સેવની દુકાન ખોલી હતી. ધીમે ધીમે તેમાં ઘણાં લોકો જોડાયા અને આજે ઘણી કંપનીઓ રતલામી સેવનું ઉત્પાદન કરીને લોકો સુધી પહોંચાડે છે.

૨૦૦ વર્ષ કરતાં જુની આ સેવ બજારમાં તે હવે અનેક ફલેવરમાં ઉપલબ્ધ છે જેમાં લવિંગ, હીંગ, કાળાં મરી, લસણ, પાઈનેપલ, ટામેટા, પાલક, કુદીના, પોહા અને મેગીથી લઈને ચોકલેટ ફલેવરનો સમાવેશ થાય છે.

- “ક્યોરા” પરથી

પાંચ્યો વે જાણો... ભારતની બ્રાન્ડ પારલેની ‘મૅંગો કુટી’

આ એક એવી એક ગુજરાતી યુવતીની વાત છે જેણે ૩૦૦ કરોડની બ્રાન્ડને ૮૦૦૦ કરોડની બ્રાન્ડ બનાવી દીધી. એ બ્રાન્ડ છે પારલેની ‘મૅંગો કુટી.’ એ મહિલા (છોકરી) નું નામ નાદિયા ચૌહાણ.

૨૦૦૩માં ૧૭ વર્ષની ઉંમરે નાદિયા ચૌહાણ તેના પિતાના જૂથ ‘પાર્લે એગ્રો’માં જોડાઈ હતી.

એક જ બ્રાન્ડ પર જ્યારે નફો, ટર્ન ઓવર આધારિત હોય ત્યારે ભવિષ્યના સંભવિત ભોખમને નિવારવા માટે તેણે ‘કુટી’ પર કંપનીની નિર્ભરતા ઓછી કરવાનું નક્કી કર્યું. આ એક ભોખમી પગલું હતું કેમ કે કંપનીના રેવન્યુમાં ૯૫% યોગદાન કુટી ધરાવતી

હતી. આ રેવન્યુ રેગ્રેડ વધારવા તેણે આઈકોનિક પેકેજ વોટર બ્રાન્ડ ‘બેઈલીજ’ ને રિ-લોન્ચ કર્યું. તેને બધાના ધ્યાનમાં લાવવા તેનો ખૂબ પ્રચાર કરી અને વિસ્તરણ વધાર્યું. આજે હવે તે ૧૦૦૦ કરોડનો વ્યવસાય છે. હાઈવે પર ધાબા, હોટેલ, રેસ્ટોરન્ટ અને બાંધા અંતરના બસ ઓપરેટરો સાથે કરેલું ટાઈ-અપ ફળ્યું. પરિણામે, પારલે એગ્રો જૂથે તેનું ટર્નઓવર બમણું કરીને ૫૦૦૦ કરોડ ઉપર લાવી દીધું.

જો કે જેને ગેમ ચેન્જર કહી શકાય એ પગલું વર્ષ ૨૦૦૫માં લીધું, જ્યારે નાદિયાએ તેનું શ્રેષ્ઠ સર્જન એવું ‘એપ્પી ફ્રિઝ’ લોન્ચ કર્યું. તે કંપનીનું સફરજનના બ્યુસ કેટેગરીમાં પ્રથમ પ્રોડક્ટ હતું. જ્યારે ભારત એપલના રસથી બહુ બાણકાર ન હતું. (આ પહેલા ‘અપેલા’ બ્રાન્ડ લોન્ચ થઈ હતી જે નિષ્ફળ ગઈ હતી.) આ એપ્પી ફ્રિઝ ખૂબ ચાલ્યું અને ૩૬% ના કંપનીના ગ્રોથ રેટ સાથે આશ્ચર્યજનક રીતે એપલ બ્યુસ કેટેગરીમાં ૯૯% બજાર હિસ્સો ધરાવવા લાગ્યું.

અહીં જોવા જેવી વાત એ છે કે તેણે તેની ચેમ્પિયન પ્રોડક્ટ ‘કુટી’ને તો કેન્દ્ર સ્થાને જ રાખી. ત્યારબાદ ફરીથી તેણે Nutrizz બ્રાન્ડ હેઠળ વિવિધ ફલેવરમાં Frooti લોન્ચ કરીને ડીજીટ ઓટલામાં પેકેજિંગને ફરીથી બનાવ્યું જે આજની પ્રતિષ્ઠિત ફૂટીની ઓળખ પ્રસ્થાપિત કરે છે.

તેણે બ્રાન્ડને પ્રમોટ કરવા માટે મિડિયાનો ભરપૂર ઉપયોગ કર્યો. ચોચ કલાકારો સાથે બહેરાતો બનાવી. આલિયા ભટ્ટ ને રામ ચરણને ફંડી કપડા ને ‘કુટી ફ્રિઝ’ નામની વિચિત્ર કુટી બોટલ્સ સાથે બહેરાતોની સિરીઝ રજૂ કરી સાથે નવા ફલેવરનો પ્રચાર કરવાનું શરૂ કર્યું. ગણતરીના ભોખમ સાથે ૩૦૦ કરોડનો બહેરાત ખર્ચ ત્યારે માસ્ટરસ્ટ્રોક બન્યો જ્યારે ૨૦૦૦ કરોડથી વધુની રેવન્યુ જનરેટ થઈ.

કુટી આજે રેવન્યુમાં ૪૮% યોગદાન આપે છે. નાદિયાએ જે રીતે અનેક કેટેગરીમાં બિઝનેસનો વ્યાપ વધાર્યો તે પ્રશંસનીય છે. ગ્રાહકોના બદલાઈ રહેલ ટેસ્ટ, કાર્પોનેટેડ ઠંડા પીણાં પરથી લોકોની રૂચિ બદલાઈ રહી છે એનો અભ્યાસ, મૂળ પ્રોડક્ટ અને અસ્સલ સ્વરૂપ યથાવત રાખી નવા ફલેવર્સ, નવા પેકેજિંગ સાથે પ્રસ્તુત કરવાનું પગલું સફળતા માટે મહત્વપૂર્ણ પુરવાર થયું.

નાદિયા ચૌહાણ પ્રકાશભાઈ ચૌહાણની પુત્રી છે. ‘બિસ્લરી’ બ્રાન્ડ રમેશભાઈ ચૌહાણ પરિવાર સંભાળે છે. રમેશ અને પ્રકાશ એ જયંતિભાઈ ચૌહાણના પુત્રો છે જેમણે પારલે બુથની સ્થાપના કરી હતી.

વડોદરાના કચ્છીઓનું

સમાજ-દર્શન ને

અહીં
ક્લિક
કરો

નિયમિત રૂપે
આપના મોબાઈલ
પર મેળવવા ...

‘વીણેલાં ફૂલની ફોરમ’ ના લેખક એટલે કે ‘હરિશ્ચંદ્ર’ એટલે કે બે સ્ત્રીઓ - ચંદ્રકાન્તા અને હરવિલાસ. બન્ને વિનોબાજીની શિષ્યાઓ તથા ભારતભરના લેખકોની સુંદર વાર્તાઓના ગુજરાતી અનુવાદ કરીને પ્રકાશિત કરનારી. આ વાર્તાઓને આપણા સુધી પહોંચાડનાર એટલે વર્ડપ્રેસના ‘બ્લોગર અતુલ બની’ (આગતુક) ના પણ આપણે ખૂબ આભાર છીએ.

‘વીણેલાં ફૂલની ફોરમ’

લેખક-હરિશ્ચંદ્ર

ગાંડી બાની ડાહી વાત

મીના બધું કર્યા કરતી, પણ આજે કામકાજમાં એનું ચિત્ત ચોંટતું નહોતું. રાહુલનો પત્ર આવ્યો ત્યારથી એનું મન બેચેન-બેચેન બની ગયું હતું.

સાસુ છેલ્લા બેએક વરસથી માનસિક અસ્વસ્થતા અનુભવતાં હતા. આમ કશું નહીં, તદ્દન સાબળ- નરવાં. બોલે-ચાલે પણ નોર્મલ. પણ વચ્ચે-વચ્ચે એબ્નોર્મલ થઈ બધ. ત્યારે મોં- માથા વિનાનું બોલે. એકની એક વાત ફરી-ફરી કહ્યા કરે. થોડી વાર પહેલાંનું ભૂલી બધ.

હજી અડધો કલાક પહેલાં જ જમીને ઊઠ્યા હોય, છતાં કહી પાડે, ‘વહુ, આજે મને ખાવાનું નથી આપવાનું ?’

મીના એમને પ્રેમથી સાચવતી, પણ આનો બોજ તો એના પર રહેતો. તેમાં આ એકના એક દીકરાનો આવો પત્ર આવ્યો !

રાહુલ લખે છે કે, ‘મારી સાથે ભણેલી મીરાને મેં પસંદ કરી છે, અમારી ઈન્ટરનશિપ પૂરી થતાં અમે લગ્ન કરીશું.’

મીનાની ખિન્નતા દૂર કરવા મનોજ એને મનાવતો રહ્યો, ‘મીના, આમ દિલ ખાટું શું કામ કરી નાખે છે ?’

મીના નિશ્વાસ નાખતી બોલી, ‘બ્યાં આપણે જ રૂપિયો ખોટો નીકળ્યો, ત્યાં કોને કહીએ !’

‘પણ, દીકરો ખોટું શું કરે છે ? ગામડામાં જઈ દાકતરી સેવા કરશે, તેનાથી તો આપણને ખુશી થવી જોઈએ.’

‘શું કપાળ ખુશી ? મારો એકનો એક દિકરો ઘરજમાઈ થઈને મારાથી દૂર રહેશે, તેથી મને ખુશી થાય ?’

‘એમ આડું શું કામ વિચારે છે ? રાહુલ પહેલેથી કહેતો કે મારે શહેરમાં દવાખાનું નથી ખોલવું, મારે તો ગામડામાં રહીને દાકતરી સેવા આપવી છે. મીરાનાં માબાપ બંને દાકત છે, વરસોથી ગામડામાં રહીને બોરગાંવમાં સરસ મહત્તી હોસ્પિટલ ઊભી કરી છે. આવા સેવાભાવી દાકતરી દંપતીની એકની એક દીકરી પરણી એ કામ સંભાળી લે, તે સ્વાભાવિક જ છે ને !’

મીના મૂંગી રહી. પણ એને મનમાં થઈ આવ્યું કે આવા સેવાભાવી માબાપની એકની એક દીકરી સાથે મારા એકના એક દીકરાનો પ્રેમ થવો જોઈતો નહોતો. દીકરી તો એને હતી નહીં. એને હાંશ હતી, વહુ આવશે એને દીકરીની જેમ રાખશે. ત્યાં આ દીકરોયે ઘરમાંથી ગયો !

મનોજે માને વાત કરી. પોતરાના લગ્નની વાત સાંભળતાં એ તો ખુશ-ખુશ થઈ ગઈ. છોકરીનું નામ શું, શું ભણી છે, ક્યાં રહે છે, માબાપ શું કરે છે, એમ બધું પૂછી લીધું. બોરગાંવ નદીકાંઠે એક નાનકડું ગામ છે એમ જાણ્યું, ત્યારે તો વળી વધુ ખુશ થઈ ગઈ.

પોતાનું પિયર આવા એક નાનકડા ગામમાં હતું, ત્યાં કેવી

(શ્રી દીપે ગોવારીકરની મરાઠી વાર્તાને આધારે)

સરસ નદી હતી, વગેરે મીઠી યાદમાં પડી ગઈ. પછીયે લગ્નની વાત આવતાં હમેશાં ડાહી-ડાહી વાત જ કરે. મીનાને થયું, જે નિમિત્તે પોતે આટલી અસ્વસ્થ થઈ ગઈ છે, તે જ નિમિત્તે સાસુ સાવ સ્વસ્થ થઈ ગઈ !

રાહુલનો ફરી પત્ર આવ્યો કે, ‘મીરાને અને એનાં માબાપને લઈને આવે છે. તમારા સહુનો પરિચય થાય તેમજ બધું નક્કી કરી લેવાય.’

પત્ર વાંચતાં મીના બબડી, ‘શું નક્કી કરવાનું છે ? નક્કી તો તમે કરી જ નાખ્યું છે. અમારે હવે ડોકું હલાવવાનું, એટલું જ ને !’

છતાં કઠણ કાળજું કરી મીનાએ સ્વાગતની બધી તૈયારી દિલ દઈને કરી. વહુ માટે સરસ મહત્તી સાડીયે લઈ આવી અને સાસુને હોંશે-હોંશે બતાવી પણ ખરી. વહુ સામે આવી ત્યારે ઘડીભર તો એને ટીકી-ટીકીને બોલી રહી. પછી વહાલથી એને બાથમાં લઈ લીધી. એની આંખો ભરાઈ આવી. ભણે એની કલ્પનાની દીકરી જ એને મળી ગઈ ! એનાં માબાપ પણ બહુ જ પ્રેમાળ ને મિલનસાર. આ બધાં સાથે હળતાં-મળતાં મીને એકદમ હળવી થઈ ગઈ.

અને મીનાનાં સાસુ તો વેવાઈ-વેવાણ સાથે એવાં તો હળી-મળી ગયાં ! બસ, એમના ગામની જ વાતો કરતાં રહ્યાં. ‘મને તમારે ગામ લઈ જશો ?’ થોડીક અસંબંધ વાતો પણ કરી. પરંતુ રાહુલે એમની માનસિક સ્થિતિ વિષે પહેલેથી કહી રાખેલું એટલે એ લોકોએ બહુ જ પ્રેમાળ ને સલુકારીભર્યાં વહેવાર એમની સાથે કર્યો. એ બધાં ગયાં, પછીયે ઘણા દિવસ સુધી સાસુ રાહુલનાં લગ્ન વિશે અને ગામ વિશે ખુશી-ખુશીથી વાતો કરતાં રહ્યાં.

એક દિવસ મીનાએ એમને પૂછ્યું, ‘બા, તમને ખબર છે ? લગ્ન પછી મીરા આપણે ઘરે નથી આવવાની, રાહુલ જવાનો, આપણું ઘર છોડીને એમની સાથે રહેવા !’

‘તેમાં શું થઈ ગયું ? છોકરીઓ નથી આવતી પોતાનું ઘર છોડીને ? તો ક્યાંક છોડકો છોડકરીને ઘરે બધ, તેમાં શું બગડી ગયું ? અને એમના ગામમાં કેવી મહત્તી નદી છે !’ કહેતાં બા ફરી પોતાના મનોરાજ્યમાં સરકી ગયાં.

સાંભળીને મીના સડક થઈ ગઈ. તેને થયું, ક્યારેક ગાંડા ગણાતા માણસો જ અસલ ડહાપણની વાત કહી દેતા હોય છે.

મનોજ આ વાતચીત સાંભળતો હતો. બોલ્યો, ‘મીના, એક વરસમાં હું રિટાયર્ડ થઈશ. પછી આપણેય બોરગાંવમાં જઈને રહીએ તો ?’

સંમતિ સૂચક આંખે મીનાએ પતિ સામે ભેંચ્યું. એના માથેથી બધો બોજ ઊતરી ગયો હતો અને મન મહોરી ઊઠ્યું હતું.

ધૂળનાં પોટલાં

લેખક - અજાત (ઇન્ટરનેટ પરથી)

એક પરિવાર હતો. એક શેઠને બે દીકરાઓ હતા. બેમાંથી મોટી પુત્રવધૂ સ્વછંદી અને ઉડાઈ હતી. તેથી થોડા જ સમયમાં તેમનો પરિવાર રોડ પર આવી ગયો. ખાવાના પણ સાંસા પડવા લાગ્યા. પરંતુ સૌથી નાની પુત્રવધૂ ખૂબ જ હોશિયાર. એક દિવસ એ નાની વહુએ સસરા, જેઠ અને પોતાના પતિને કહ્યું, પતમે મૂંઝાણો નહીં. હું ચોક્કસ કંઈક રસ્તો કરીશ. તમને કામ નથી મળતું તો હું કરીશ. પણ એટલેથી પાર નહી આવે. તમે ત્રણેય એક કામ કરો. શહેરની દાણાપીઠમાં, સોનીબજારમાં અને હીરા બજારમાં બજાઓ અને ત્યાંથી ધૂળના પોટલા ભરી લાવો.

ત્રણેત્રણ બાપ દીકરો જુદી જુદી જગ્યાએ રાતે પહોંચી જવા લાગ્યા. દાણાપીઠમાંથી લાવેલાં ધૂળનાં પોટલાં ચાળી ચાળીને સ્ત્રીએ અનાજ ભેગું કર્યું. એક દિવસ એક એક રોટલો મળી રહે એટલું અનાજ મળ્યું અને બધાએ ખાધું. સોનાના દાગીના ઘડાતા હતા ત્યાંથી લાવેલી ધૂળ ચાળીને એમાંથી સોનાની ઝીણી ઝીણી કરચ કાઢી એ વેચી એમાંથી સારા એવા પેસા ઊપજાવ્યા. એવી જ રીતે હીરા બજારની ધૂળ ચાળીને એમાંથી પણ હીરાના કણ કાઢવાનો પ્રયાસ કર્યો. પણ કંઈ ના મળ્યું.

આખરે આ પ્રયોગ રોજ ચાલુ રહ્યો. થોડા જ સમયમાં સોનાની સારી એવી કરચ જમા થઈ ગઈ અને એક દિવસ નાનકડો, પણ કીમતી હીરો પણ ધૂળમાંથી નીકળ્યો. એ બંને વેચીને બાપ-દીકરાઓએ નવો ધંધો શરૂ કર્યો. મૂળ વાણિયા હતા. નાનકડા ધંધામાંથી થોડા જ સમયમાં મોટો ધંધો શરૂ થઈ ગયો. બે જ વર્ષમાં એ પરિવાર સેટલ થઈ ગયો. સાડું એવું કમાતો અને શાંતિથી ખાતો હતો. આ પરિવાર બરબાદ થયો હતો સ્ત્રીઓમાં ચતુરાઈ નહોતી અને આબાદ પણ થયો હતો એક સ્ત્રીની ચતુરાઈને કારણે.

આ લોકકથા પરથી જ આપણે ત્યાં કહેવત પડી છે કે, ‘ચતુર સ્ત્રી ધૂળમાંથી ધાન પેદા કરે છે, બ્યારે કુવ સ્ત્રી ધાનને ધૂળ કરીને ખાય છે.’ સાર એ છે કે સ્ત્રીની ચતુરાઈને કારણે ઘરમાં સુખનાં સરોવર છલકાઈ શકે છે અને જો ચતુરાઈ ના હોય તો ઘરમાં દુઃખના દરિયા પણ છલકાઈ શકે છે.

**ચલતે...
ચલતે...**

ઐક હઠેનને ત્યાં બપોરના સમયે ઐક ભિખારી ખાવાનું માગવા આવ્યો.

બઠેને કહ્યું: ‘તમને ક્યાંક જોયા હોય એવું લાગે છે ?’

ભિખારીએ કહ્યું: ‘મૈડમ સુનિતા ! આપણે ફેસબુક પર ફેન્ડ્સ છીએ !’

પતિ: ‘શું આખી દિવસ ઈન્ટરનેટ પર ચોંટી રહે છે.. ?

ઐની બહાર પડા ઐક સુંદર દુનિયા છે ઐ જોવાની પ્રયત્ન તો કર.’

પત્ની: ‘સાડું, લીઠક મોકલો !’

ભારતમાં ઉનાળો ગરમ હોય છે. ઉનાળામાં ભારતના વિવિધ પ્રદેશોના અલગ-અલગ પ્રકારના ઠંડા પીણાનો ઉપયોગ ગરમીથી તથા લુધી બચવા થતો હોય છે. આ સ્થાનિક ઉનાળાના પીણાં શરીર માટે ખૂબ જ ઉપયોગી હોય છે તે અનેક સંશોધનો બાદ સાબિત થયેલ છે. અવનવા તથા આર્ટફિશિયલ ઠંડક પહોંચાડતા પીણાંઓ અનેક આડઅસરો સાથે શરીરને નુકશાન પહોંચાડે છે ત્યારે આવા નેચરલ ઓરીજનલ પીણાં તરફ ધ્યાન આપવું જોઈએ.

પન્નો:

પન્નો રાજસ્થાનના શોધ ગણાય છે. ઉનાળાની શરૂઆતથી જ કાચી કેરીમાંથી બનતું આ પીણું ખટમીઠો સ્વાદ ધરાવે છે. કેરીને ઉકાળી, તાજા ફુદીનાના પાન સાથે ઠંડક માટે મેળવવામાં આવે છે. સાથે તેમાં ભારતીય મસાલાઓ જેવા કે જીરું, એલચી, મરીના દાણા, આદુ નાખી બનાવવામાં આવે છે. આ પીણું દેશભરમાં પ્રખ્યાત થવાથી પ્રદેશ મુજબ તેની રેસીપી બદલાયા કરે છે. પણ ગમે તે હાથે તે એક એવું પીણું બને છે જે ઉનાળાની ભીષણ બપોર સાથે લે છે.

ઠંડાઈ:

ઉત્તર પ્રદેશમાંથી ઉદભવેલ ઠંડાઈ આમ તો બદામનું એક મસાલેદાર પીણું છે જે પરંપરાગત રીતે હોળી જેવા તહેવાર

દરમિયાન પિવાય છે. પરંતુ આ તાજગી આપનાર પીણાંને વરિયાળી અને એલચી જેવા ઠંડક આપતા મસાલાને દૂધના કીમી બેઝ સાથે ગુલાબની પાંખડીઓ, બીયાં અને બદામના મિશ્રણ સાથે બ્યારે બનાવાય છે ત્યારે તે શરીર માટે એક સ્વાદિષ્ટ પીણું બને છે જે હાઈડ્રેશન માટે છે. ઉનાળામાં ઠંડાઈ મસાલા અને મીઠાશ સાથે તમને સંતુલિત સ્વાસ્થ્ય પ્રદાન કરે છે.

કોકમ શરબત:

મુંબઈથી ગોવા સુધી ફેલાયેલા કોંકણ કિનારે, ઉનાળો તીખો, પશ્ચિમી સૂર્યના તાપથી તપે છે. આવા સમય માટે ત્યાં કોકમ શરબત એક અનોખું ઉનાળાનું પેય શોધાયેલ છે. અહીંના દરિયાકાંઠે વધુ ઉગતા કોકમ ફળ, જે તેના ઘેરા લાલ રંગ અને ખટાશભર્યા સ્વાદ માટે બાણીતું છે, તેની પેસ્ટ બનાવી ગોળ, એલચી, જીરા, મરી અને નમક સાથે ભેળવીને કોકમ શરબત તૈયાર કરાય છે. ઠંડા પાણીથી સાથે કોક શરબત ઠંડું છતાં તીજ અનોખા સ્વાદ અને ખટાસ સાથે ઉનાળાનું ઉત્તમ પીણું છે.

લરસી:

પંજાબના ખેતરોથી લઈને મુંબઈની ફાઇવ સ્ટાર હોટલો સુધી લરસીનો વ્યાપ ફેલાયેલ છે. ઉત્તર ભારતમાં ઉનાળાના પીણાં તરીકે તે નિર્વિવાદ રાજ કરે છે. તેની સ્મૂથી જેવી બનાવટ તથા અહીંની કુદરતી પ્રોબાયોટિક પ્રકૃતિ તેને ઠંડા ઠંડા કુલ બનાવે છે. પરંપરાગત રીતે અહીંમાં ખાંડ કે મીઠું, એલચી કે કેસર અને ક્યારેક ગુલાબજળ ભેળવીને બનાવવામાં આવતી લરસી હવે તો અનેક નવા નવા ડ્રપ ધારણ કરીને મળી રહી છે. તેની વૈવિધ્યતા એ છે કે તે દરેક ફળ સાથે કે અન્ય ચીજો સાથે ભળી બાય છે છતાં તેના મૂળ સ્વાદને છોડતી નથી પછી ભલે તે મેન્ગો લરસી હોય કે ડ્રાયફ્રૂટ લરસી.

પીચૂષ:

મહારાષ્ટ્રમાં અને ગુજરાતના કેટલાક ભાગમાં લોકો ઉનાળાની બપોરે મોટાભાગે પીચૂષનો વ્યાસ ચોક્કસથી પીવે છે. સંસ્કૃત શબ્દ 'પિચુષ' પરથી તેનું નામ ઉતરી આવ્યું છે, જેનો અર્થ 'અમૃત' થાય છે. કેસરી શ્રીખંડ, મીઠું, દહીં, બાયફળ, એલચી અને કેસર સાથે મળીને તે એક સ્મૂથ મસાલેદાર અમૃતમાં પરિવર્તિત થઈ જઈ ઉપર દળેલી ખાંડ અને ડ્રાયફ્રૂટના છંટકાવ કરી

પિરસવામાં આવે છે ત્યારે ઉનાળાના ઉપાય તરીકે હોંશે હોંશે પીવાય છે.

સત્તુ:

બિહાર અને ઝારખંડમાં લોકપ્રિય, સત્તુ એ શેકેલા ચણાના લોટ કે શેકેલા ચણામાંથી બનેલું એક સરળ ઉનાળાનું પીણું છે. તેને સામાન્ય રીતે ઠંડા પાણી અને ખાંડ અથવા ગોળ સાથે ભેળવવામાં આવે છે જેથી મીઠાશ આવે. તેમાં કાળું મીઠું અને લીંબુ ઉમેરવાથી તે વધુ સ્વાદિષ્ટ બને છે. ગરમીમાં ઉર્બ વધારવા અને ભૂખ વધારવા માટે સત્તુ બાણીતું પેય છે જેનો ઉનાળાના દિવસોમાં તેનો ખૂબ જ ઉપયોગ થાય છે. તે એક અસરકારક તાજગી આપતું પીણું છે જે એક સારા કુલર જેવું કામ કરે છે.

પનાકમ:

પરંપરાગત રીતે દક્ષિણ ભારતીય મંદિરોમાં સાંસ્કૃતિક ધાર્મિક વિધિઓનો ભાગ બનતું પનાકમ ખાસ સ્થાન ધરાવે છે. ગોળ, કાળા મરી, એલચી, આદુ પાવડર અને પાણીથી બનતું પનાકમ એક સુગંધિત પીણું છે જેમાં તુલસી પણ ઉમેરાય છે. પનાકમ ઉનાળાની ગરમીનો સામનો કરવાની સાથે પાચન માટે પર લાભકારી છે. મીઠાશ અને મસાલાના અનોખા સંતુલન સાથે પનાકમ તાજગી આપનાર એક પ્રિય પીણું છે.

કુલુક્કી સરબથ:

કેરળમાં લોકપ્રિય, કુલુક્કી સરબથ એક તાજગી આપતું પીણું છે જે મીઠા, મસાલેદાર અને ખટાસનું સંગમ છે. તે લીંબુના રસ, લીલા મરચાં, તકમરીયાં, ખાંડની ચાસણી, મીઠું, પાણી અને બરફની સાથે બને છે. તેમાં તુલસી ઠંડક ઉમેરે છે તો લીલા મરચાં અલગ ટેસ્ટ આપે છે. તે એક બોલ્ડ, તાજગી આપતું પીણું છે જે કેરળના ભેજવાળા, ગરમ ઉનાળામાં ઘણું સંતુલન પ્રદાન કરે છે.